

[Agerschou]

var tale om en partipolitisk begrundelse, så jeg vil forberede ministeren allerede nu, for det bliver et svært stykke arbejde.

Erling Christensen (S):

Jeg skal ikke gøre diskussionen meget længe. Jeg vil sige, at når ministeren fortæller, at der er afvist 32 ud af 596, så er det flot. Men jeg kunne tænke mig at spørge ministeren, hvorfor ministeren ikke tager de 32 forslag med, så vi kan tage stilling til dem i folketingssalen.

Ministeren påstår, at der ikke er afvist forslag af partipolitiske grunde, men når Ballerup Kommune har indsendt forslag om at lave gratis tandpleje for unge under 20 år og sundhedsministeren afviser det, fordi, som hun siger, forsøget ikke kan danne grundlag for en generel ændring af lovgivningen, så synes jeg, det er en påstand, som vi kunne afprøve i Folketinget. Det synes jeg kunne være interessant. Sundhedsministeren fortæller Ballerup Kommune, at Folketinget ved vedtagelse af lov om tandpleje har fastsat, at den øvre grænse for den kommunale børne- og ungdomstandpleje er 18 år. Det kunne jo være interessant at få det diskuteret, og hvis Ballerup Kommune og byrådet kunne tænke sig at få det forsøg gennemprøvet, så synes jeg, at vi skulle have det op til diskussion i folketingssalen.

Det kunne i den forbindelse også være interessant, at nogle forsøg, som Folketinget ikke kunne godkende, kom til offentlig debat på den måde, så det ikke bare er i ministeriet, man drøftede det. En del af frikommunetanken er jo, at man får en åben diskussion om de ting, således at man også i frikommunerne kunne opleve, at Folketinget sagde nej til nogle forsøg. Hvis det ikke kun er de forsøg, der på forhånd kan gå igennem, der kommer herop, men vi kunne få en debat også om kontroversielle forsøg, kunne vi også få en udvikling på det område.

Agerschou (SF):

Der kom en god idé fra en Socialdemokrat! Det sker ikke så sjældent, det er ikke derfor. Jeg vil gerne følge det op med at bede ministeren besvare forslaget fra den socialdemokratiske ordfører. Vil ministeren være villig til at tage en debat i folketingssalen om de gode ideer fra kommuner, der er blevet afvist et eller andet sted i centraladministrationen?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Alle partier i Tinget har under debatten og under udvalgsarbejdet mulighed for at stille ændringsforslag til de lovforslag, der er til behandling, og i den forbindelse at få den politiske debat, der efterspørges.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af lov om social bi-stand. (Ændring af reglerne om finansiering).
Af socialministeren (Aase Olesen).
(Fremsat 2/11 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pernille Forchhammer (S):

Socialdemokratiet har ingen umiddelbare problemer med at give tilslutning til forslagets fire første punkter, selv om vi naturligvis gerne i udvalgsarbejdet vil have høringssvarene fra de kommunale organisationer at se, før vi endeligt giver vores tilsagn.

Derimod er forslagets femte punkt for os at se en smule mere tricky. Vi synes, at det er en vigtig ændring, at man fra den 1. januar 1989 har mulighed for at give plejehjemsbeboere pension og dermed større selvstændighed i deres dagligdag. Vi vil bede socialministeren skrive sig bag øret, at vi også gerne så den mulighed udvidet til at omfatte handicappede på døgninstitutioner, så de kunne få samme selvstændighed i deres dagligdag.

[Pernille Forchhammer]

Men for os er det også vigtigt, at denne ændring ikke kommer til at gå voldsomt ud over kommunernes økonomi, som vi ved i forvejen er voldsomt belastet af de mange overgreb, som regeringen i de sidste 6 år er kommet med. Vi har i den forbindelse fået henvendelser fra kommuner om voldsomme økonomiske belastninger af det forslag, som skulle træde i kraft den 1. januar 1989. Også her vil vi under udvalgsarbejdet gerne se høringssvarene fra de kommunale organisationer og få en mere præcis vurdering fra ministeriet, om de 4.000 plejehjemsbeboere, som man opererer med i forslaget, er et realistisk skøn over, hvilken efterspørgsel der vil være efter den mulighed. Vi vil også gerne vide, om ministeren, såfremt efterspørgslen skulle blive ekstremt stor, vil være villig til at udvide rammen, eller om omkostningerne så skal udredes af de pågældende kommuner, som det er antydnet i forslagets bemærkninger.

Vi er indstillet på, at dette forslag skal have en hurtig behandling, så reglerne kan passes ind i kommunernes budgetter pr. den 1. januar, så vi indgår positivt og konstruktivt i udvalgsarbejdet.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Dette forslag om ændring af lov om social bistand har to dele: refusion af udgifter til flygtninge og kompensation til kommunerne i forbindelse med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere efter bistandslovens § 85 a.

I reglerne om den refusion af udgifter til flygtninge, som staten giver til amterne og kommunerne, er det aftalt, at det skal være for 6½ år. Efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, kan der gives opholdstilladelse til udlændinge, hvis de befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen om at få opholdstilladelse her. Justitsministeriet har oplyst, at der efter 2 år med opholdstilladelse efter denne paragraf efter ansøgning kan gives opholdstilladelse efter samme paragrafs stk. 4, nr. 4, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor, og det er derfor, vi har denne ændring af loven.

Endvidere omfatter lovforslaget refusion for de uledsagede børn, vi har fået at vide findes her i landet. De får opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2, da de ikke får en egentlig flygtning-

gestatus. Det vil sige, at med denne lov ændres der ikke på, at flygtninge de første 1½ år af deres ophold i Danmark får integrationsbistand af Dansk Flygtningehjælp. Hjælp til forsørgelsen ydes efter bistandslovens regler i overensstemmelse med FN's flygtningekonvention, hvor der i artikel 23 vedrørende offentlig understøttelse står:

»Med hensyn til offentlig hjælp og understøttelse skal de kontraherende stater indrømme flygtninge, der lovligt bor inden for deres område, samme behandling som deres egne statsborgere.«

Efter integrationen overgår flygtninge til det kommunale ansvarsområde.

Det Konservative Folkeparti er klar over, at størrelsen af de beløb, der udbetales efter bistandsloven, bliver diskuteret i befolkningen. Om der er behov for justering på dette område, kan vi spørge om under behandlingen i Socialudvalget af lovforslag nr. L 72 vedrørende ændring af reglerne om kontanthjælp, men det skal selvfølgelig ske inden for flygtningekonventionens rammer.

Den anden del af lovforslag nr. L 79 omfatter som sagt kompensation for kommunernes indtægtstab i 1989 og 1990 til de kommuner, som beslutter at starte ordningen med pensionsudbetaling til pensionister, som bor på plejehjem, og det kan ske fra den 1. januar 1989. Det Konservative Folkeparti håber, at man vil gøre brug af denne mulighed. Vi tror, at det er fremtidens måde at bo på for pensionister, og derfor kan vi støtte dette lovforslag, således at det bliver mere gnidningsfrit for kommunerne. Vi håber, at det kan gennemføres, som det var ånden i ældrepakken.

Agerschou (SF):

Socialdemokratiets ordfører mener, at lovforslaget består af fire dele, og den konservative ordfører mente, det bestod af to. I SF mener vi, at det består af tre dele, men det kan være, vi bliver enige om den detalje under udvalgsarbejdet.

Sådan som vi ser det, indeholder forslaget som sagt tre ting: en tydeliggørelse af refusionsperioden på de 6½ år for udlændinge, der får opholdstilladelse af humanitære grunde, at der indføres den samme refusion for børn, der ankommer til landet uden forældre, og en kompensation til kommunerne i forbindelse med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere.

[Agerschou]

Om det sidste er jeg enig i, at puljebeløbet kan diskuteres, og det vil vi gøre under udvalgsarbejdet.

Men hvis der ikke dukker et eller andet afsindigt op under udvalgsarbejdet, så er SF positiv over for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Det er til hr. Agerschou. Jeg talte ikke om, at forslaget havde fire dele. Jeg talte om forslagets fire første punkter.

Mejdahl (V):

Lovforslaget omhandler ændrede finansieringsregler på to områder i bilstandsloven: uledsagede flygtningebørn og plejehjemsbeboere, som vil få pension udbetalt efter bilstandslovens § 85 a.

Den første gruppe er antalsmæssigt beskednen. Det er børn, som ikke får flygtningestatus, men opholdstilladelse. Denne forskel i status udgør en forskellighed i den refusion, staten betaler til opholdskommunerne. For at råde bod på denne ulighed foreslås det, at denne flygtningelignende persongruppe, som i 1988 skønnes at udgøre 25 personer, bliver omfattet af bestemmelsen om fuld refusion. Det er Kommunernes Landsforening indforstået med, og det er forståeligt. Beløbsmæssigt drejer det sig om 4 mio. kr. Ud fra en rimelighedsbetragtning kan jeg på Venstres vegne anbefale ændringen.

Det andet forhold, lovforslaget tager sigte på, er plejehjemsbeboere. Det vil nok vække nogen opsigt på et og andet plejehjem, at beboere fra den 1. januar 1989 får pension udbetalt for derefter at skulle betale for husleje, lys, varme og for de ydelser, de i øvrigt modtager.

I Venstre mener vi, det er en god og rigtig ting, at kommunerne får denne mulighed. Det vil give plejehjemsbeboerne større mulighed for at administrere deres privatøkonomi selv, og det vil give dem nogle valgmuligheder, som de ikke har i dag. Vi er spændt på, hvordan det vil komme til at virke i praksis.

Sammen med pensionsudbetalingen til plejehjemsbeboere vil det beløb, staten i dag udbetaler til kommunerne efter bilstandslovens § 136, bortfalde. Det har man regnet sig frem til vil give nogle merudgifter for de kommuner, som vil anvende den nye ordning, og det er

klart, at hvis det koster betydelige beløb, så vil kommunerne afholde sig fra at benytte sig af muligheden. Derfor tager lovforslaget sigte på at kompensere for disse merudgifter med henholdsvis 950 og 1.000 kr. pr. måned pr. beboer i 1989 og 1990 eller 48 og 97 mio. kr.

De kommunale organisationer er enige i, at med disse beløbsstørrelser holdes kommunerne skadesløse, når de ses under ét. Der skal nok vise sig nogle muligheder, men sådan er det jo altid, når vi bruger gennemsnitsbetragtninger. Alternativet er detaljstyring, og det er vi mange der vil have os frabedt.

I Venstre er vi som sagt spændt på, hvordan ordningen bliver modtaget, og hvordan den vil virke. Vi får mulighed for at justere i 1990, hvis det bliver nødvendigt.

Vi anbefaler lovforslaget i dets helhed.

Jane Oksen (FP):

Som vi ser forslaget, indeholder det to hovedpunkter: først og fremmest refusion af udgifter til flygtninge. Her vil man have refusionsperioden fastsat til 6½ år for flygtninge, der får opholdstilladelse af humanitære grunde, og for de ganske få børn, som også får opholdstilladelse her i landet, og som gerne kommer helt alene her til landet. De kommer vel næppe selv. De er formentlig svigtet af deres forældre.

Vi vil ikke lave nogen flygtningedebat ud af det her. Det er jo ingen hemmelighed, at Fremskridtspartiet gerne ser en begrænsning af antallet af flygtninge, men sådan betragter vi overhovedet ikke det her forslag. Vi betragter det nærmest som nogle helt tekniske ændringer, og vi er selvfølgelig fuldstændig enige i, at staten må bære udgifterne for det antal flygtninge, der nu engang er her. Det er jo heller ikke de helt store beløb, det drejer sig om, som det er sagt, 4 mio. kr. Vi vil tilslutte os denne del af lovforslaget.

Lidt anderledes forholder vi os til kompensations til kommunerne i forbindelse med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere efter bilstandslovens § 85 a.

Det er Fremskridtspartiets holdning, at alle pensionister burde have en langt højere pension, end de får i dag. Nu kommer man så fra kommunernes side og siger, at det pensionsbeløb, pensionisterne får, ikke strækker til, at de selv kan betale en lang række udgifter på plejehjemmene. Vi vil jo nok aldrig nogen sinde

[Jane Oksen]

kunne give så høj en pension, at det reelt dækker, hvad en plejehjemsplads koster. Den kan let løbe op i over 200.000 kr. om året.

Vi mener, at hvis man vil tilgodese pensionisterne, så skal man give alle pensionister en højere pension. Man skal ikke tilgodese dem, der tilfældigvis vælger at opholde sig på plejehjem.

Vi er i det hele taget en lille smule skeptiske over for denne nyordning. Når man ved, hvor dårlige de mennesker er, der i dag er på vore plejehjem, tror jeg, det vil være meget, meget få, der kan klare selv at tage stilling til, hvorledes de skal bruge de penge, de nu selv skal bestemme over. Vi tror generelt, at pensionisterne vil få en langt dårligere behandling, end de får i dag.

Nu er der ganske vist kun nævnt 48 mio. kr. for 1989, men hvis alle pensionister benyttede sig af tilbudet, ville det koste 448 mio. kr. mere. Vi så meget hellere, at man brugte disse mange millioner kroner, man vil yde til dette, til f.eks. øget hjemmehjælp til pensionisterne. Det er jo også regeringens erklærede mål at holde pensionisterne i eget hjem så længe som muligt. Jeg mener, at pengene var givet langt bedre ud, hvis vi støttede hjemmehjælpen, hjemmeplejen i det hele taget.

Vi kan altså ikke tilslutte os anden del af dette lovforslag.

Kirsten Lee (RV):

Det er dog en utrolig modsigelse, fru Jane Oksen fremkommer med her. Hun kan ikke støtte forslaget, fordi hun ikke mener, at pensionisterne på plejehjemmene er i en sådan tilstand, at de er i stand til at vælge, hvordan deres midler skal anvendes. Men så er deres tilstand altså sådan, at fru Jane Oksen godt mener, at bare vi ansatte nogle flere hjemmehjælpere, kunne de forblive i eget hjem. Det hænger meget dårligt sammen, fru Jane Oksen.

I Det Radikale Venstre støtter vi socialministerens lovforslag.

Lis Noer Holmberg (CD):

Da CD's socialpolitiske ordfører ikke kan være til stede, skal jeg komme med nogle bemærkninger til dette lovforslag.

I forbindelse med ændringen af reglerne om finansiering vil jeg gerne spørge socialministeren, om ministeren har nogen anelse om, hvad

kommunerne har sparet ved omlægningen af ældrepolitikken. I den kommune, jeg kommer fra, har man sparet 60 mio. kr. pr. år ved at undlade at bygge plejehjem siden 1981 og i stedet ladet de ældre bo i eget hjem, hvilket jo også var hensigten med den nye ældrepolitik.

Jeg synes, det ville være interessant, om man kunne få dette oplyst. Jeg siger ikke, at socialministeren behøver at svare på det her og nu, men måske det kunne oplyses i udvalget.

Vi mener naturligvis, at det er fint, at de ældre får selvbestemmelse, og at de får mulighed for selv at råde over deres pension. Det er ikke ældrepolitikken som sådan, vi angriber. Vi ønsker blot at stille nogle spørgsmål. Jeg kan godt være enig i, at med den nye ældrepolitik er det utrolig vigtigt, at vi sørger for, at de ældre, der er i eget hjem, også får den hjælp, de har behov for.

Vi anbefaler hermed forslaget til det videre udvalgsarbejde, som vi vil gå positivt ind i.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har med interesse lyttet til den filosofiske debat om, hvor mange dele forslaget består af. Det skulle ifølge de konservative bestå af to dele, men SF er kommet frem til, at det består af tre dele. Jeg har yderligere analyseret forslaget og er kommet frem til, at det består af to dele, hvoraf den ene del igen består af to underdele. Det mener jeg er den korrekte beskrivelse.

Hvad flygtningedelen angår, kan vi tilslutte os begge underdele og dermed også overdelen. Også anden del, vedrørende kompensation til kommunerne i forbindelse med pensionsudbetaling til plejehjemsbeboere, kan vi tilslutte os.

Så vi kan tilslutte os alle dele af forslaget, hvordan man end deler det filosofisk op. Vi synes, det er et godt forslag med et godt sigte. Vi tilslutter os det.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning til forslaget. Forslaget har faktisk været undervejs et stykke tid, og jeg vil godt herfra beklage, at så mange kommuner ikke har været opmærksom på, at det stod på regeringens lovprogram, så de har været klar over, at der faktisk kom noget her.

Desværre har en del kommuner vedtaget, at de ikke vil gå over til at udbetale plejehjems-

[Socialministeren]

beboere deres pension, med henvisning til, at det ville blive voldsomt meget dyrere, end det tidligere har været.

Jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få klaret den sag af, og at vi også kan få fremlagt, som det blev ønsket bl.a. af fru Pernille Forchhammer, kommunernes vurdering af, om de tal, der er nævnt i forslaget, er realistiske. Det er naturligvis forhandlet med Kommunernes Landsforening, og der er enighed mellem embedsmændene i Kommunernes Landsforening og i Socialministeriet om, at disse tal er de rigtige gennemsnitlige tal.

Socialdemokratiets ordfører spørger, om det så svarer til efterspørgslen, når man opererer med, at der er plads til 4.000 plejehjemsbeboere i 1989 og det dobbelte i 1990. Dertil er kun at sige, at det er der ikke nogen der kan svare på. Formentlig bliver det noget mindre, fordi man allerede har taget stilling. Vi er kommet lidt sent med det, og muligvis bliver det mere, hvis efterspørgslen bliver større i 1990, alt efter hvordan det rent faktisk går.

Vi har ønsket at have styr på udgifterne, og derfor har vi sagt, at så lægger vi en ramme for dem. Det er jo en forsøgsordning, som skal løbe i to år, og man giver tilladelse til det op til de to rammebeløb, som er nævnt, heraf 48 mio. kr. i 1989. Rammen vil ikke blive udvidet, fordi vi under alle omstændigheder har at gøre med en forsøgsordning, men efter 1990 kan vi selvfølgelig diskutere, hvad beløbet så skal være.

Det er ikke meningen, at dette på lang sigt skal koste mere end en almindelig pensionsudbetaling. Når man regner med, at det bliver dyrere i omlægningsfasen, hænger det sammen med, at kommunerne ikke på forhånd kan vide, hvilke ydelser der vil blive efterspurgt, og de derfor i og for sig skal have to beredskaber klar.

Jeg skal prøve i udvalget at gøre rede for de ting, man gerne vil have klaret af. Men som sagt er de beløb, der er nævnt, gennemsnitsbeløb, der er forhandlet færdig med Kommunernes Landsforening.

Jeg skal love fru Lizzie Lichtenberg, at vi skal give oplysninger om størrelsen af bistandshjælpen til flygtninge. Det var det, der var spørgsmålet.

Jeg er meget glad for den klare tilkendegivelse, der kom fra den konservative ordfører om, at reglerne selvfølgelig skal holde sig inden for flygtningekonventionen. Der har i den senere

tid været visse tendenser til, at man troede, man kunne se bort fra det. Det kan man naturligvis ikke. Flygtninge, der opholder sig lovligt her i landet, skal på alle måder behandles fuldstændig på linje med andre borgere.

Hr. Mejdahl var inde på, at der nok var uligheder i sagen, når man opererede med et gennemsnitsbeløb. Det er jeg da enig i, men jeg vil gerne sige, at jeg tror, at når nogle socialudvalgsmedlemmer ude over landet er blevet lidt forskrækkede over det her, så hænger det nok sammen med, at de har set udgifterne figurere på socialudvalgenes budgetter og ikke opdaget, at der går mere ind i bloktilskud under økonomiudvalgets beløb. Jeg tror egentlig, det er det, der har afholdt nogle fra at sige ja til denne ordning.

Jeg er glad for, at også Fremskridtspartiet tilslutter sig disse ændringer af flygtningebestemmelserne. Det synes jeg er meget opløftende. Det handler jo om nogle børn, som man ikke havde fantasi til at forestille sig kunne komme til landet alene, dengang man lavede flygtningeloven, og derfor er de faldet uden for bestemmelserne. Det drejer sig formentlig om i alt 25 børn i år, og vi regner i øvrigt med, at tallet vil gå stærkt ned, efter at der er indgået våbenhvile mellem Irak og Iran.

Jeg kan selvfølgelig kun sige, at jeg er skuffet over, at Fremskridtspartiet ikke vil være med til at indføre det meget liberale, at man udbetaler pensionen til folk på plejehjem i det omfang, de selv måtte ønske det. Det skulle dog egentlig være sådan, at man i et parti som Fremskridtspartiet kunne gå ind for at give folk den fulde frihed. Her har vi at gøre med, at man ikke vil regere over mennesker, at man vil give dem ret til selv at bestemme. Det kan undre mig lidt, men jeg må ligesom fru Kirsten Lee konstatere, at der heller ikke i denne sag er sammenhæng i det, Fremskridtspartiet fremfører.

Jeg skal love fru Lis Noer Holmberg, at vi i Socialudvalget skal fremlægge de oplysninger, det er muligt at fremlægge om den nye ældrepolitik. Vi er knap nok kommet længere end til startskuddet. Den politik indeholder mange ting, og jeg er ikke sikker på, at man nøjagtigt kan opgøre, hvad vi har sparet, som der blev sagt. Den nye ældrepolitik er ikke startet i 1981, som man åbenbart har gjort i Odense, men først senere.

[Socialministeren]

Selve finansieringen af de nye ældreboliger vil det nok være vanskeligt at give et bud på. Sagen er, at der bygges ældreboliger både inden for finansierungsordningen og uden for finansierungsordningen. Det vil være svært at gøre op, men så langt vi kan, skal jeg gøre mit yderste for, at Socialudvalget får oplysninger om det.

Jeg takker selvfølgelig også hr. Kofod-Svendsen for tilslutningen til alle delene af lovforslaget.

Jeg tror, at dette forslag om at udbetale pension til plejehjemsbeboere er en meget vigtig del af vores ældrepolitik, som understreger, at det, der er hovedelementet, er respekt for det enkelte menneske og afstanden fra en umyndiggørelse, som ikke er nødvendig. Al erfaring de steder, hvor man allerede har gjort det, er meget, meget opløftende. Folk er tilfreds med det, og folk vælger andre ting, end vi havde forestillet os at de ville vælge. Det synes jeg er noget af det mest opløftende ved den nye ældrepolitik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk forbedring af forældres mulighed for at vælge børnepasning.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 1/11 88).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Socialministeren (Aase Olesen):**

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er ønskeligt, at små børn har mulighed for megen kontakt med forældrene.

Det er ønskeligt, at arbejdsmarkedet tilgode- ser forældres ønske om mere fleksible arbejds- vilkår, herunder ønske om fleksitid eller deltids- ansættelse. Men arbejdstidens tilrettelæggelse sker almindeligvis ved kollektive overenskom- ster eller individuelle aftaler på arbejdsmarke- det, og regeringen finder det uklogt at gribe ind i disse forhold, der må afgøres af arbejdsmarke- dets parter selv.

Det ville være meget ønskeligt, om hensynet til børnenes opvækstvilkår indgik som et cen- tralt led, når der forhandles overenskomster. I det omfang, det står i regeringens magt, vil vi da gerne have disse ting taget i betragtning. Men at lovgive om det mener vi altså er at komme ind på et plan, som vi nok næppe kan føre ud i den yderste konsekvens.

Med hensyn til forældrenes mulighed for at vælge børnepasning finder jeg, at der fortsat skal være mulighed for, at forældre – også med lavindkomster og mellemindkomster – kan vælge et offentligt pasningstilbud. Det sætter snævre grænser for, hvor meget forældrebeta- lingen kan hæves.

Beslutningsforslagets punkt 1 skal efter det oplyste være udgiftsmæssigt neutralt. Jeg går ud fra, at man dermed mener neutralt for de of- fentlige kasser. Samtidig skal der fortsat være mulighed for at få tildelt hel eller delvis fri- plads.

Som forholdene er i dag, er det godt halvde- len af børnene i aldersgruppen 0-6 år, der er optaget i et offentligt dagpasningstilbud. Hvis der derfor generelt til alle forældre til børn i al- dersgruppen 0-6 år – altså også til dem, der ike udnytter de offentlige tilbud – ydes et vist beløb, må betalingen for tilbudene sættes op med et væsentlig større beløb. Ellers kan ord- ningen ikke blive økonomisk neutral. Denne virkning forstærkes, da der fortsat skal være mulighed for at få tildelt hel eller delvis fri- plads.

For de forældre, der skal betale fuld takst, kan der således blive tale om en endog meget stor stigning i betalingen set i forhold til stig- ningen i de forudsatte generelle tilskud.

Hvis der som forudsat i beslutningsforslaget skal være tale om en væsentlig stigning i de kontante tilskud, skal forældrebetalingen være